

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

Resumé:

Šternberk (Bez. Olomouc), Čechova Gasse, Parzelle Nr. 251, 252. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Siedlungschiften. Rettungsgrabung.

ŠTERNBERK (okr. Olomouc)

U Horní brány před číslem 3. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V měsíci říjnu proběhl archeologický dohled při stavbě kanálové přípojky - napojování rodinného domku na veřejnou městskou kanalizaci (obr. 40). Během této akce byl zdokumentován a ověřován SV profil s kulturními vrstvami, táhnoucí se ve směru SZ-JV o délce cca 4,0 m. Bylo zjištěno, že toto souvrství má mocnost 0,70 m. Z nejspodnější vrstvy nebyly bohužel získány žádné nálezy, kterými by bylo možno ji datovat. Vrstva nad ní naproti tomu poskytla četné zlomky gotických kachlů z období poslední čtvrtiny 15. století. Z nich se spolehlivě podařilo identifikovat kachel s motivem svatého Martina dělícího se s žebrákem o svůj plášť. Tento kachel je pozoruhodný faktem, že otisk identické matrice známe z hradu Bouzova. Další nadložní mohutná požárová vrstva, tvořená pozůstatky spálených dřevohlinitých konstrukcí, pocházela z období kolem poloviny 16. století a bylo by tudíž možno ji ztotožnit s některým historicky doloženým požárem města. Ostatní vrstvy již bohužel neposkytly dostatečné množství materiálu, pomocí kterého by je bylo možno spolehlivě datovat.

U Horní brány před číslem 1. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V měsíci listopadu proběhla obdobná akce, kterou jsme zmínili výše, navíc v těsné blízkosti předchozí parcely (obr. 40). Tentokrát byl dokumentován JZ profil v délce cca 5,7 m. I zde byla prokázána přítomnost požárové vrstvy z období kolem poloviny 16. století. Několik sporadických nálezů získaných z pouze 0,2 m mocné kulturní vrstvy, z míst pod dnešní vozovkou, datuje tuto vrstvu do období raného novověku.

Karel Faltýnek, SPÚ Olomouc

Resumé:

Šternberk (Bez. Olomouc), U Horní brány Nr. 3. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Šternberk (Bez. Olomouc), U Horní brány Nr. 1. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (okr. Uherské Hradiště) Hradební ulice. Středověk. Hradba. Záchranný výzkum.

Při opravě vodovodního řádu a přípojek došlo před domy č. p. 201 a 174 na ulici Hradební, parcela č. 653/33, k narušení středověké hradební zdi z 14./15.-16. století. Její zbytky byly patrné na obou profilech výkopu, a to v maximální délce 6,8 m. Největší odkrytá výška hradby činila 2,7 m. Hradba v tomto úseku dosahovala mocnosti 3,7-4,2 m. Zachycené torzo hradby bylo vystavěno z hrubého lomového kamene spojovaného maltou. Místo se nachází na ZM ČR 1:10 000 list č. 25-33-17, bod vzdálený od Z a J s.č. 472:109 mm.

Dana Menoušková SM Uherské Hradiště

Resumé:

Uherské Hradiště (Bez. Uherské Hradiště), Hradební Str. Parcelle Nr. 653/33. Mittelalter. Fortifikation. Rettungsgrabung.

ÚJEZDEC (okr. Přerov)

Kaple sv. Jana Sarkandra. Středověk. Sídliště. Povrchový průzkum.

V souvislosti s výkopovými pracemi ve středu obce v okolí kaple sv. Jana Sarkandra byl povrchovým sběrem nashromážděn menší soubor středověké keramiky ze 14. století. Dále byla nalezena železná podkova a několik zlomků novověké keramiky. Obec Újezdec se nachází 3 km jihovýchodně od centra města Přerova a je zmiňována již v listině biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1131 (Hosák 1970, 130).

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Literatura:

Hosák, L. 1970: Dějiny Přerova v době předhusitské. In: Dějiny města Přerova I. Brno.

Resumé:

Újezdec (Bez. Přerov), sv. Jan Sarkander Kapelle. Mittelalter. Siedlung. Terrainbegehung.

ÚNANOV (okr. Znojmo)

Intravilán obce, okolí kostela sv. Prokopa. Doba mladohradištní, středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci terénních úprav okolí kostela sv. Prokopa a prodloužení kanalizace v intravilánu obce Únanov byl v rozmezí dubna až července 2001 realizován záchranný archeologický výzkum. Dotčená oblast se nachází v bezprostřední blízkosti kostela sv. Prokopa, který je významnou kulturní památkou. Plocha dotčená stavební činností se na ZM ČR 34-11-16 v měřítku 1:10 000 nachází v rozmezí bodů od Z a J s.č. 478:147, 483:147 mm.

Podloží je v dotčeném prostoru tvořeno rezidui jílovité spraše, a to především v dolní, východní části zkoumaného prostoru, zatímco podloží na temenu návrší je již tvořeno pouze horninami dyjského masivu. Lokalita se nachází na výrazném návrší s nadmořskou výškou 295-300 m n.m. a je orientována východním a jihovýchodním směrem. Nachází se na pravém břehu říčky Únanovky, která ho vymezuje od východu a její bezejmenný pravo-břežní přítok pak ze severu.

V rámci záchranného archeologického výzkumu se podařilo zachytit a zdokumentovat 6 zahloubených sídlištních objektů, řadu vrstev a zdí. Významnou sídlištní aktivitu reprezentuje 6 zahloubených objektů (500-505) a mohutná kulturní vrstva (kont. 104), které můžeme podle sporadického keramického materiálu datovat do průběhu 12. století. Toto zjištění je důležité, protože posouvá vznik vesnice přibližně o 100 let níže, před první písemnou zprávu ze 13. století. Následný středověký vývoj prostoru reprezentuje několik sídlištních vrstev a zjištěné zdi 900-902, které jsou datovány do průběhu 15. století. Z požárové vrstvy 111 pochází menší hodnotný soubor zlomků kamnových kachlí. Zdivo čtvercové stavby o straně 10 m lze vztáhnout přímo k vlastnímu areálu kostela, i když její přesná interpretace a určení funkce zůstává prozatím neznámá. Gotickou fází kostela dokládají tři kamenné články, které byly nalezeny v druhotné poloze v základech přístavku. Nejmladší horizont nálezů reprezentují 4 narušené kostrové hroby kostelního pohřebiště, které můžeme rámcově datovat do rozmezí 16.-18. století.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Únavov (Bez. Znojmo), Intravilan der Gemeinde. Jüngere Burgwallzeit, Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

VACENOVICE (okr. Hodonín)

„Čertobrd“. Středohradištní období. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červnu 2001 byly dokumentovány profily výkopu pro potrubí mezi obcemi Milotice a Vacenovice (lokalizace na ZM 1:10 000, 34-22-13, od Z a J s.č. 265:356 mm). V polní trati Čertobrd byl výkopem narušen velkomoravský sídlištní objekt. Výplň objektu obsahovala zlomky keramiky, mazanice, zvířecí kosti a drobné kovové předměty. Objekt lze rámcově datovat do 9. století.

Martin Hložek, FF MU Brno

Resumé:

Vacenovice (Bez. Hodonín), „Čertobrd“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

VALAŠSKÉ KLOBOUKY (okr. Zlín)

Děkanský kostel Povýšení sv. Kříže (parc. č. 589). Středověk, novověk. Kostel. Záchranný výzkum.

Při realizaci sanačních prací (červen 2001) v objektu děkanského kostela sv. Kříže ve Valašských Kloboukách se podařilo zjistit, že stavba chrámové lodi byla s největší pravděpodobností zbudována již po polovině 14. století v souvislosti s udělením městských práv Kloboukům markrabětem Janem Jindřichem (CDM IX,19), a je tedy nejstarším dosud dochovaným objektem na území města. Poloha naleziště je lokalizována na ZM 1:10 000, list č. 25-43-06, plocha vymezená body od Z a J s.č. vzdálenými 45:153; 50:153 mm. Věž kostela byla přistavěna až ve druhé polovině 16. století. Při výměně dlažby chrámové lodi byl odkryt náhrobek klobouckého měšťana z roku 1682 a otevřen vstup do barokní krypty pod presbytářem kostela, která byla částečně prozkoumána. Krypta byla zbudována ve třetí čtvrtině 18. století (kolem roku 1770) a jistou zvláštností je existence chodby, vedoucí z ní východním směrem do prostoru náměstí (průzkum chodby nebyl realizován).

*Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno
Radim Vrla, OÚ Zlín*

Resumé

Valašské Klobouky (Bez. Zlín), Kirche (Parz. Nr. 589). Mittelalter, Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

VÁVROVICE (okr. Opava)

„U Palhanské cesty“. Střední doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu na stavbě výrobní haly na katastru obce Vávrovic v poloze „U palhanské cesty“ byla odkryta část sídliště datovaného nálezy do eneolitu, pozdní doby římské a střední doby hradištní. Základní poloha zkoumané plochy na mapě ZM 1:10 000 15-32-13 je určena koordináty od Z a J s.č. 462:247, 450:243, 454:229, 464:237 mm (bližší popis lokality viz kap. Doba římská).

V severozápadní části zkoumané plochy byly zachyceny dvě sídlištní jámy v superpozici (k. 604 a 614) s nečetným keramickým materiálem zařaditelným do střední doby hradištní. Jámy se nacházely na ploše v určitém odstupu od objektů z eneolitu a pozdní doby římské.

*Michaela Zezulová, SPÚ Ostrava, arch. odd.
Opava*

Ondřej Šedo, AÚ AV ČR Brno

Resumé:

Vávrovic (Bez. Opava), „U Palhanské cesty“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00